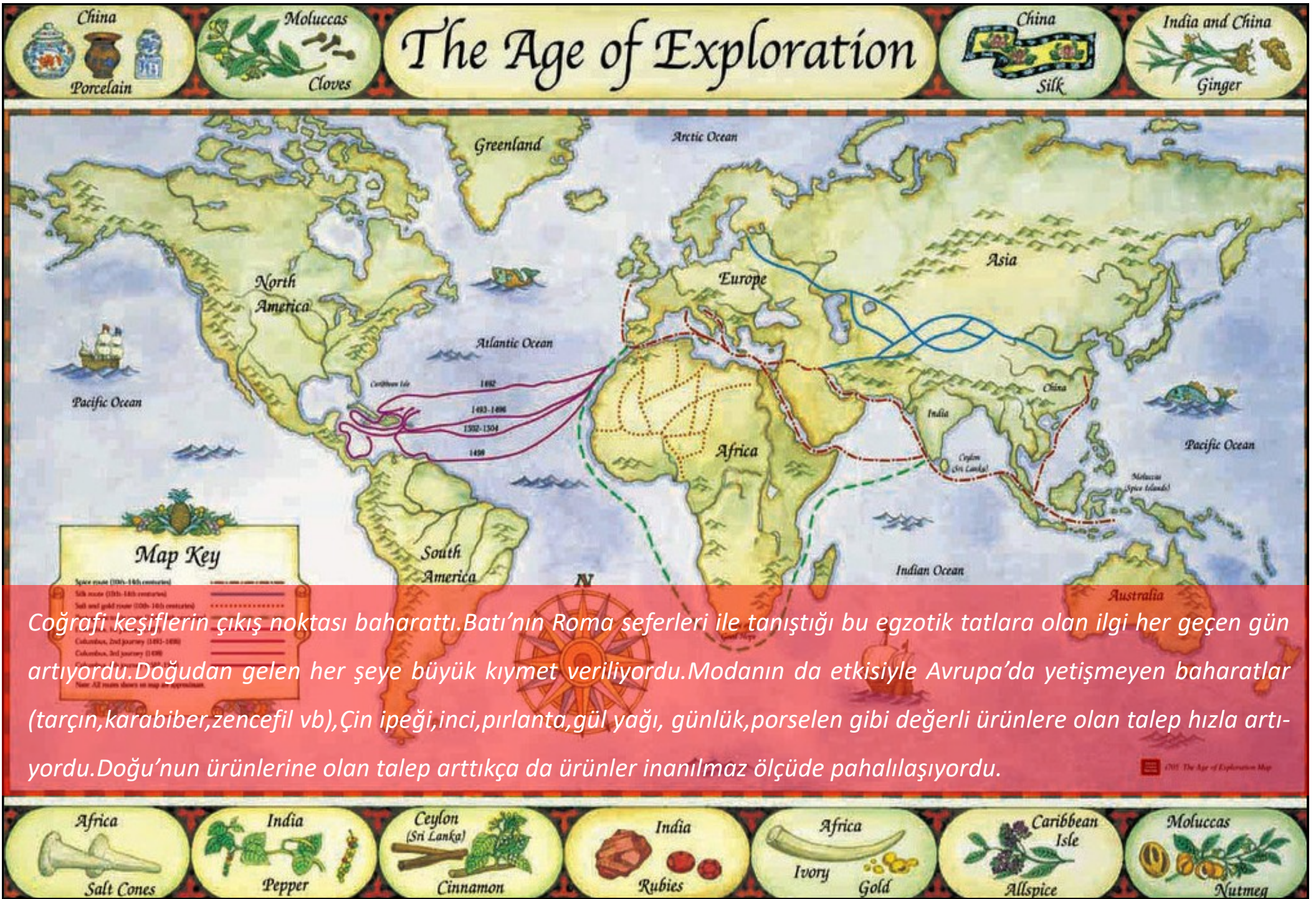
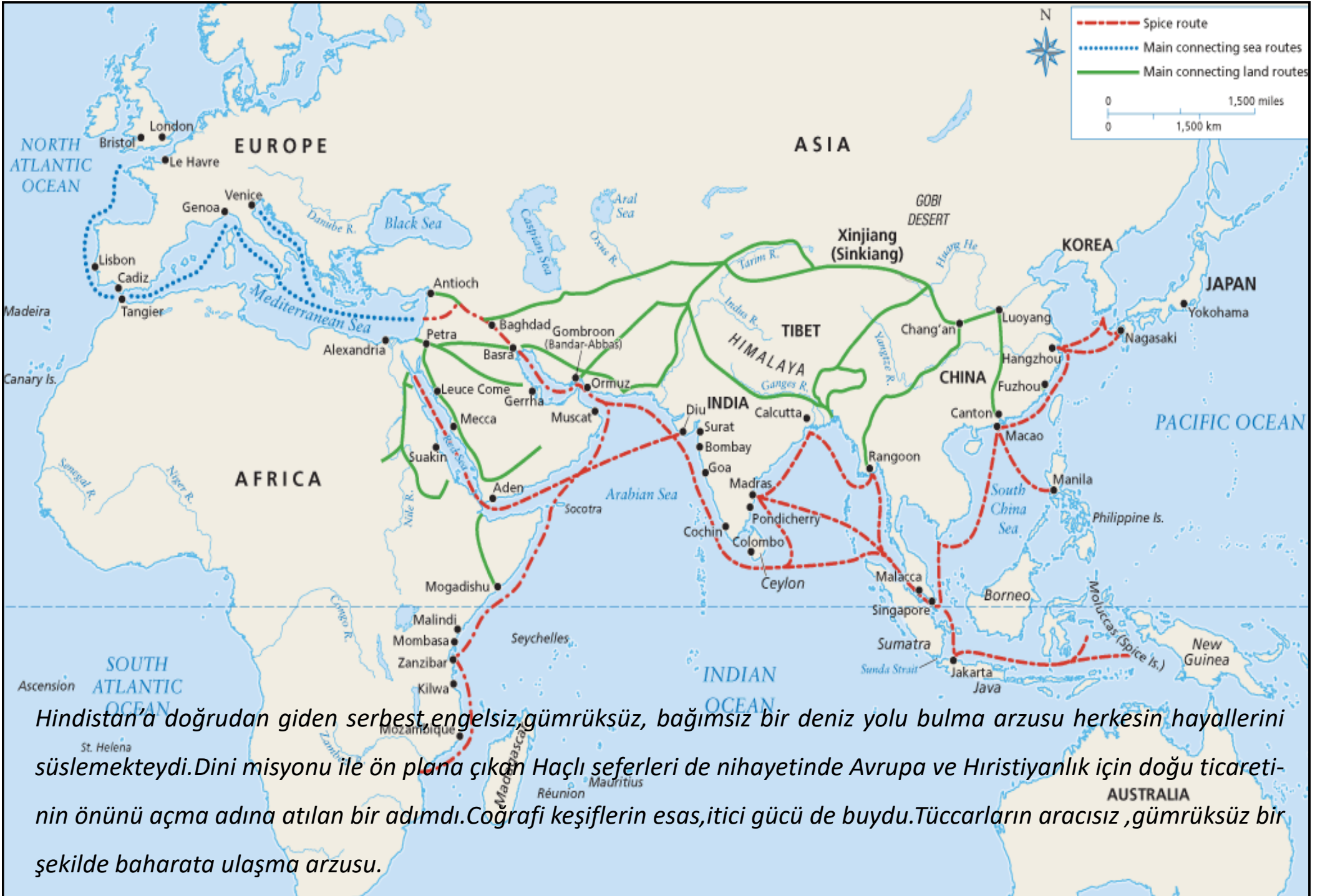

Coğrafi keşiflerin çıkış noktası baharattı. Batı'nın Roma seferleri ile tanıştığı bu egzotik tatlılara olan ilgi her geçen gün artıyordu. Doğudan gelen her şeye büyük kıymet veriliyordu. Modanın da etkisiyle Avrupa'da yetişmeyen baharatlar (tarçın, karabiber, zencefil vb), Çin ipeği, inci, pırlanta, gül yağı, günlük, porselen gibi değerli ürünlere olan talep hızla artıyordu. Doğu'nun ürünlerine olan talep arttıkça da ürünler inanılmaz ölçüde pahalılaşıyordu.

Örneğin karabiberin Avrupa'ya nakli esnasında karşılaşılan zorluklar ve riskler nedeni ile karabiber tane tane sayılmakta, ağırlığı gümüşle eşdeğer tutulmakta, hatta bazı bölgelerde ekonomik araç olarak tercih edilmekteydi. Çölleri, dağları, denizleri, tayfunları, korsanları aşan ürün tüketiciye ulaşana kadar tam 12 kez el değiştirmekteydi. Kısa sürede Avrupa'da vazgeçilmez bir ürün olan baharatın ticari kontrolü oldukça önem arz etmekteydi. Baharat ticareti tekeli eline geçiren Venedik kısa sürede zenginleşmiş, hatta saraylarını Hint Baharatı ile elde edilen kazançtan inşa etmişti.

Hindistan'a doğrudan giden serbest engelsiz,gümrüksüz, bağımsız bir deniz yolu bulma arzusu herkesin hayallerini süslemekteydi.Dini misyonu ile ön plana çıkan Haçlı seferleri de nihayetinde Avrupa ve Hristiyanlık için doğu ticaretinin önünü açma adına atılan bir adımdı.Cografî keşiflerin esas, itici gücü de buydu.Tüccarların aracısız ,gümrüksüz bir şekilde baharata ulaşma arzusu.

Baharata doğrudan ulaşma arzusu taşıyan Prens (Gemici) Henrique Batlamyus'un Afrika'nın Güney kutbu ile birleşik olduğu fikrini reddetmiş,hayali olan Hindistan deniz yolcuğu için 50 yıl boyunca hazırlık yapmıştır.Dünyanın her yerinden kitaplar ve haritalar temin etmiş,seferden dönen denizcilerden elde edilen bilgileri toplatmış,dönemin önemli haritacılarını,denizcilerini,astronomları, denizcilik alet ve gereçlerini yapan ustalarını bir araya getirmiş,açık denizde seyredebilecek 100 tonluk gemiler yaptırtmıştır.Keşif amacıyla denizlere açılmamış olmasına rağmen keşif gezilerine olan desteği nedeni ile "Gemici Henrique" olarak anılan Prens ; okyanusları fethetmesi için Portekiz'e dönemin en modern gemilerini ve denizcilerini miras bırakmıştır.Keşifleri görmeye ise ömrü yetmemiştir.

Avrupa'nın denizci ulusları içinde coğrafi konumu en el-verişsiz ülke Portekiz'di. Karadan dost İspanya ile sınırı olan Portekiz'in tek seçeneği ticaret ve sömürgecilikle denizde yayılmaktı. Bundan dolayı kıtanın en batısında yer alan Portekiz tüm keşiflerin sıçrama tahtası olmuştur.

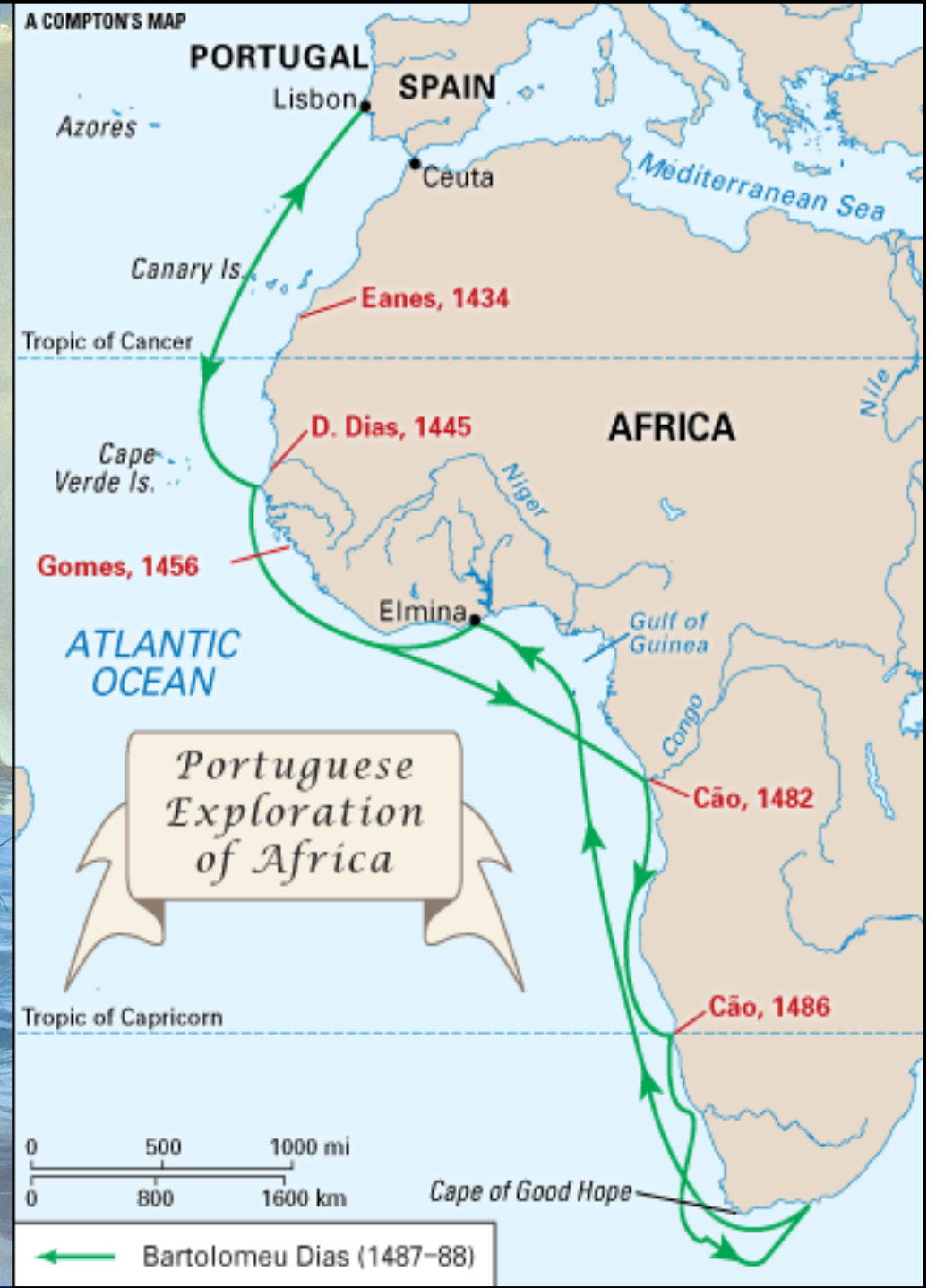
Portekiz'i denizde siyasal bir güç haline getiren de Prens Henrique'nin hayali ,Batlamyus'un sonsuz bir su çölü olarak tanımladığı Atlas Okyanusunu bir deniz ticaret yolu haline getirme, Hindistan'a doğrudan ulaşacak olan ticaret yolunu bulma fikriydi.

İlk zafer Fas'ın Güneyinde yer alan Ötesi Yok Burnu'nun geçilmesi ile elde edilmişti. Karanlık yeşil denizin başladığına, güneşin denizi fokur fokur kaydattığına, gemilerin yelkenlerinin aniden tutuşarak yandığına, ayak basanların anında zenci olduğuna inanılan Şeytan Ülkesi'ne 1434'de varılmış, denizcilerin ve keşiflerin önündeki en büyük engel olan "korku" artık ortadan kalkmıştı. Daha da cesaretlenen denizciler kısa bir süre sonra 1471'de ekvatora ulaşacaktı.

Gemici Henrique'nin en büyük hayali 1488 yılında gerçek oldu. Önce Bartolomeu Dias Afrika'nın doğusuna ulaştı. Yola devam etme ve Müslüman rehberlerin Hindistan'a götürme teklifi kendisine oldukça cazip gelse de mürettebatın yolcuğu sürdürmek istememesi ve isyan etmesi sonucunda sefer yarım kaldı. Dias geri dönmek zorundaydı.

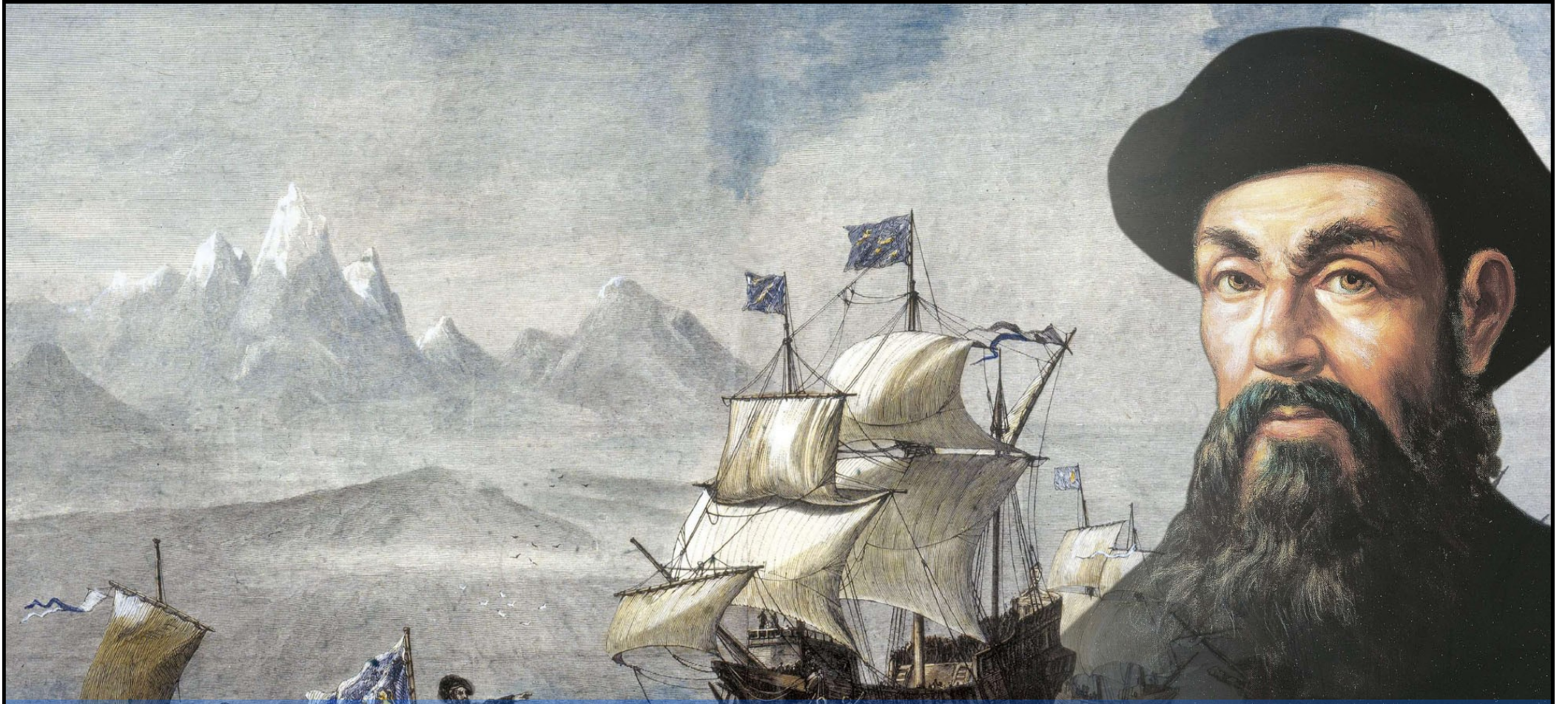

Hint Deniz Yolu'nu bulma onuru 1498 yılında Vasco Da GAMA'nın oldu. Afrika'nın etrafı ilk kez dolaşıldı ve kıtanın coğrafi biçimi netleşti. Batlamyus yanılmıştı, deniz yolu mevcuttu. 1515 yılında Malakka'nın da fethi ile Cebelitarık'tan Singapur Boğazı'na dek denizler artık Portekiz'indi. Bu fetih ile Müslüman ticaretinin şahdamarı da kesilmiş oldu.

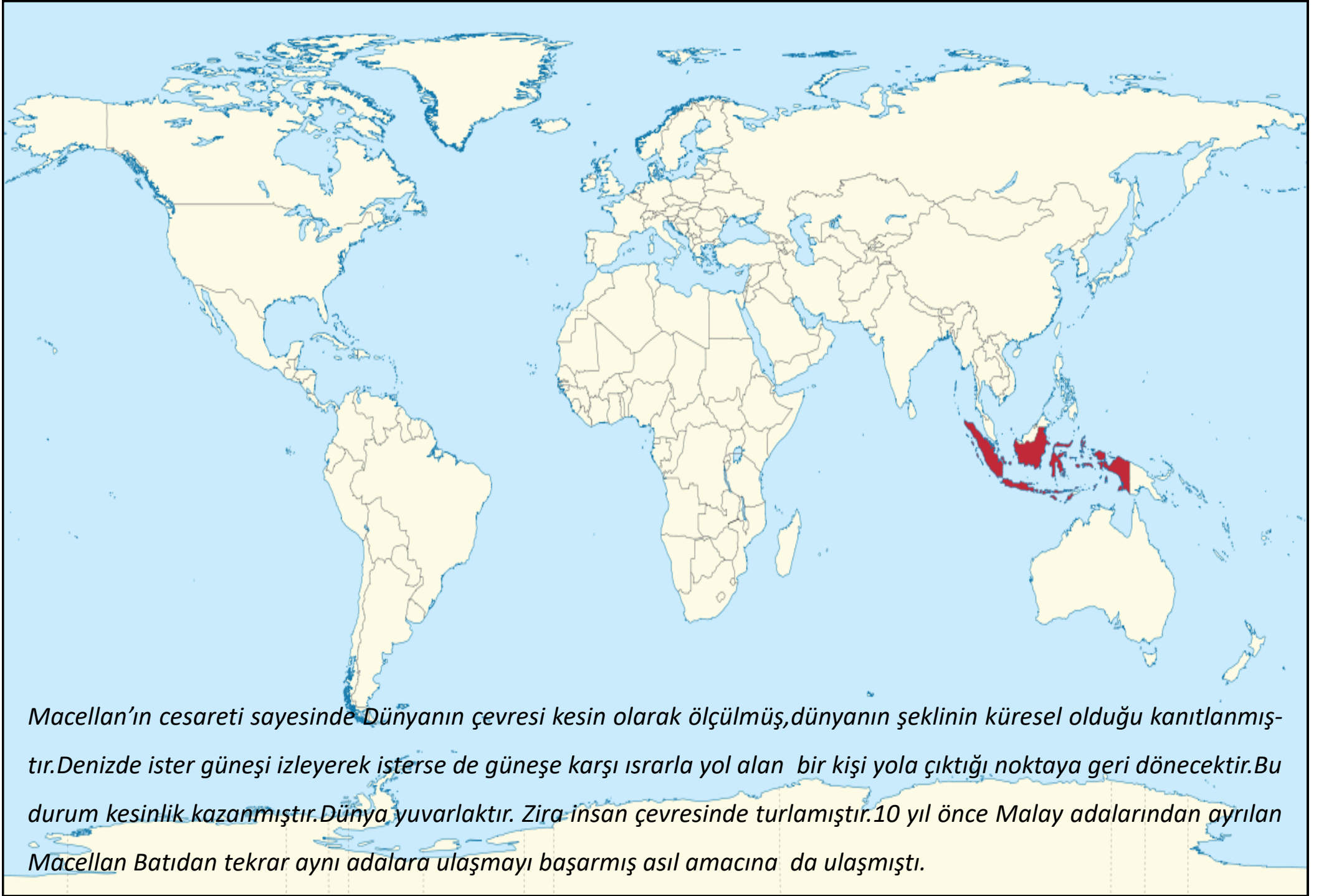

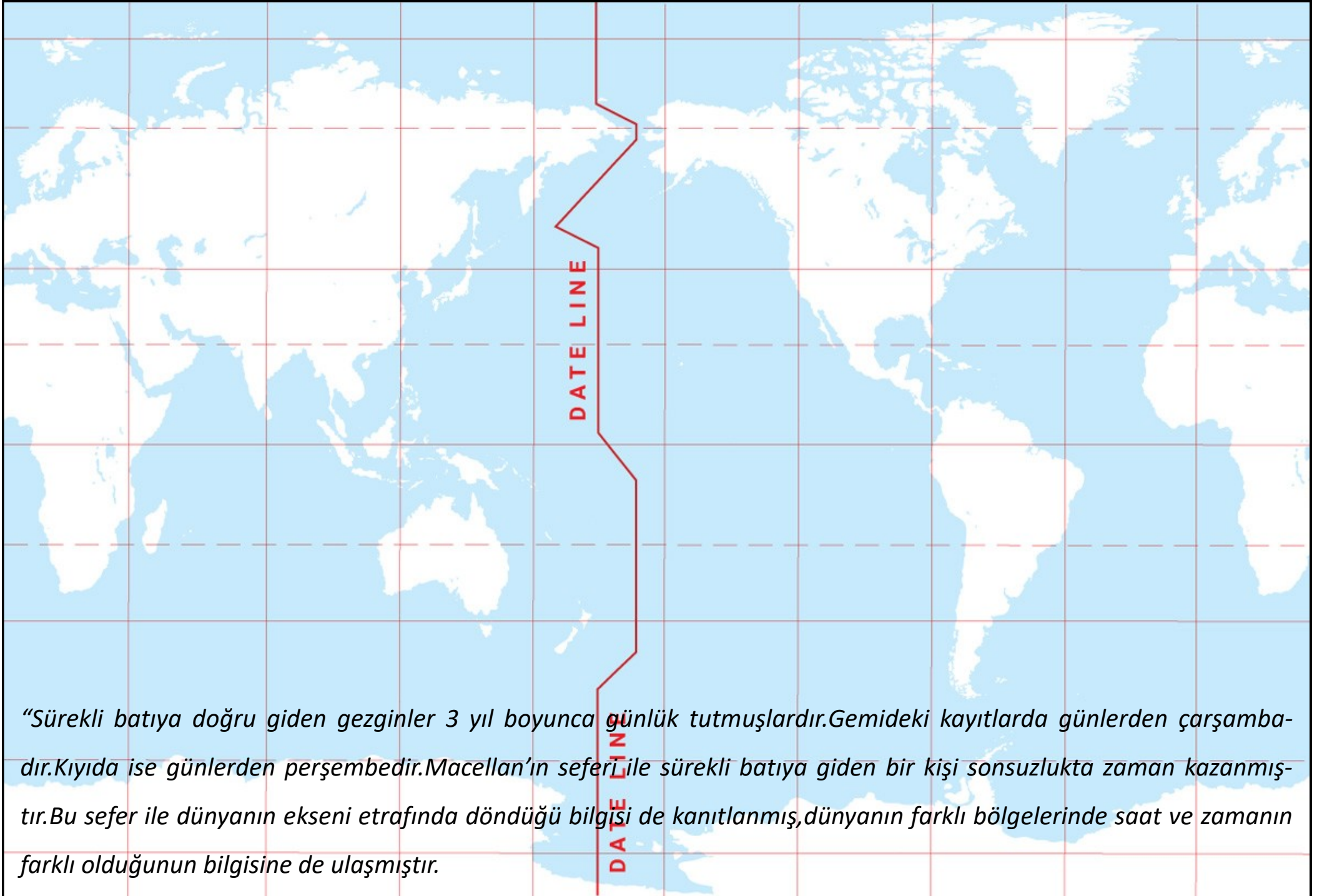
Yüz yıllık bir süreçte Avrupa denizciliğinin kapasitesi bin katına çıkmış,1518'de Portekiz gemileri Japonya'ya ulaşmıştı.Bir yandan da Hindistan zannedilen karanın yeni bir kıta olduğu ortaya çıkmıştı.Geriye tek bir görev kalmıştı.Dünyanın çevresinde atılacak bir tur ile dünyanın yuvarlak olduğu kanıtlanacaktı. Dünyanın çevresini turlama fikri de yine bir Portekizli olan Macellan tarafından ortaya atıldı.

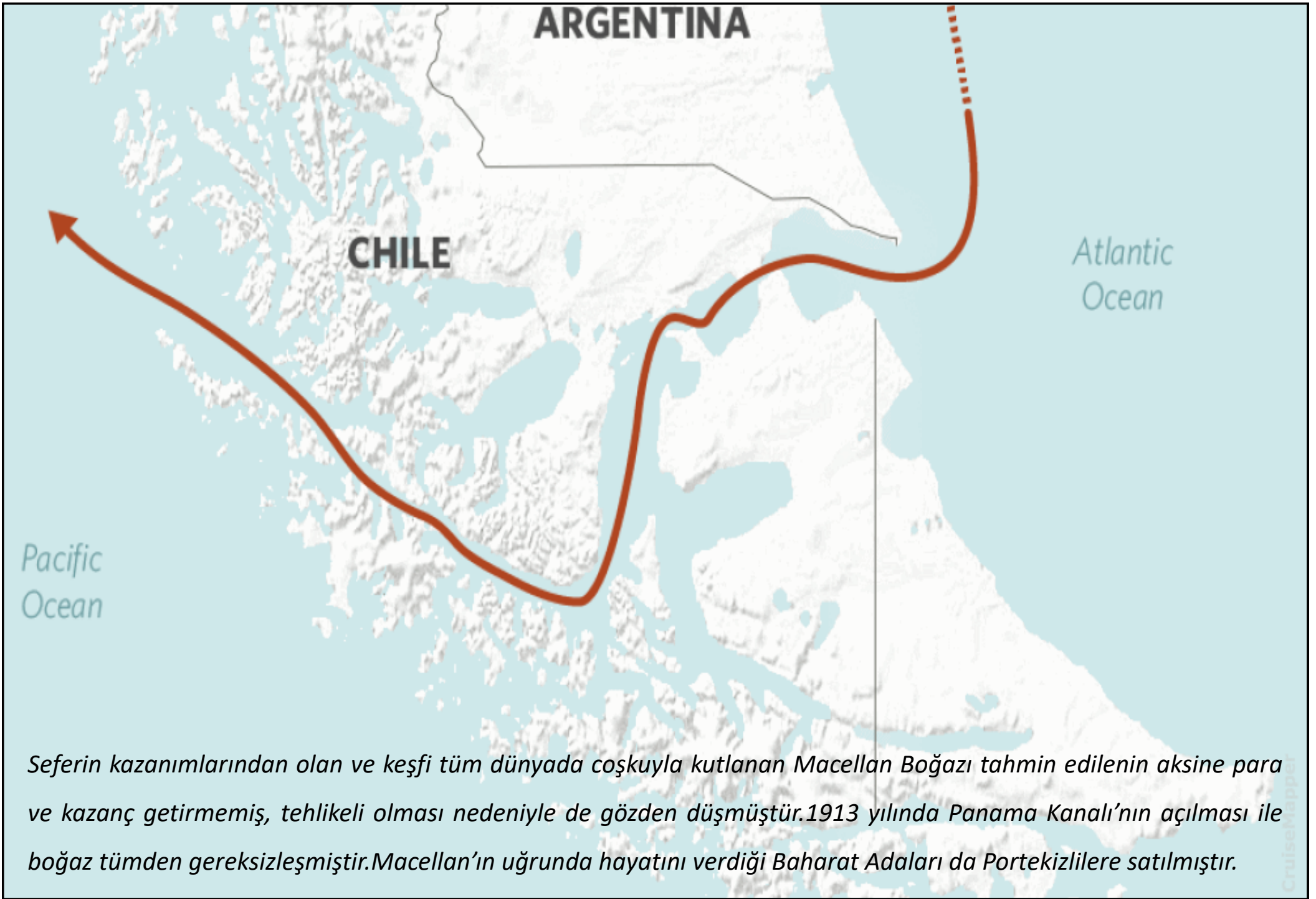
Baharat adalarına batıdan ulaşma fikri ile yola çıkan Macellan'ın önderliğindeki 5 gemi ,256 kişilik mürettebattan oluşan İspanyol armadası 10.08.1519 tarihinde Sevilla limanından demir aldı.3 yıl süren meşakkatli yolculuktan sonra gemilerden sadece 1 tanesi 08.09.1522 tarihinde 18 mürettebatı ile Sevilla Limanı'na geri dönebildi.Bu olağanüstü seferin kaptanı Macellan 27.04.1521 tarihinde ,Filipinler'de yerlilerle girilen bir savaşta hayatını kaybetmiş seferi de Sebastian ElCano tamamlamıştır.Onca kayba rağmen armadanın en küçük gemisi olan Victoria'nın taşıdığı baharat yükü seferin masrafını fazlasıyla karşılamış hatta seferin ticari ortaklarını kara geçirmiştir.

Macellan'ın cesareti sayesinde Dünyanın çevresi kesin olarak ölçülmüş,dünyanın şeklinin küresel olduğu kanıtlanmıştır.Denizde ister güneşi izleyerek isterse de güneşe karşı ısrarla yol alan bir kişi yola çıktığı noktaya geri dönecektir.Bu durum kesinlik kazanmıştır.Dünya yuvarlaktır. Zira insan çevresinde turlamıştır.10 yıl önce Malay adalarından ayrılan Macellan Batıdan tekrar aynı adalara ulaşmayı başarmış asıl amacına da ulaşmıştı.

“Sürekli batıya doğru giden gezginler 3 yıl boyunca günlük tutmuşlardır.Gemideki kayıtlarda günlerden çarşambadır.Kıyıda ise günlerden perşembedir.Macellan’ın seferi ile sürekli batıya giden bir kişi sonsuzlukta zaman kazanmıştır.Bu sefer ile dünyanın eksenini etrafında döndüğü bilgisi de kanıtlanmış,dünyanın farklı bölgelerinde saat ve zamanın farklı olduğunun bilgisine de ulaşmıştır.

Seferin kazanımlarından olan ve keşfi tüm dünyada coşkuyla kutlanan Macellan Boğazı tahmin edilenin aksine para ve kazanç getirmemiş, tehlikeli olması nedeniyle de gözden düşmüştür.1913 yılında Panama Kanalı'nın açılması ile boğaz tümünden gereksizleşmiştir.Macellan'ın uğrunda hayatını verdiği Baharat Adaları da Portekizlilere satılmıştır.

Macellan'ın olağanüstü seferi ile Sevilla Limanı'ndan ayrılan bir gemi dümdüz gitmiş ve Sevilla Limanı'na geri dönebilmiştir. Dünyanın Eksenini etrafında dönen bir küre olduğu, tek bir denizin tüm denizleri bağladığı kesin olarak kanıtlanmıştır. 1000 yıldır tespit edilmeye çalışılan dünyanın çapı da net olarak ortaya konmuştur. Uğrunda Macellan ve 200 denizcinin hayatını kaybettiği seferin ön önemli kazanımları da bunlardır.